

Tirsdag kvell, 12/10.43.

Churchill opplyste i Underhuset at den portugisiske regjering har gitt Storbritannia rett til å benytte støttepunkter på Azorene i kampen mot ubåtene for å sikre sjøfarten i Atlanteren. Avtalen berører ikke Portugals nøytralitet på det europeiske fastland, og den griper ikke inn i Portugals suverenitet. Alle britiske styrker vil bli trukket tilbake når krigen er over. Portugal skal på den annen side få råstoffer og utstyr fra Storbritannia, også til sine vepnede styrker. Ordningen er grunnlagt på et forbund som har bestått i 600 år mellom de to land, et forbund som er uten sidestykke i historien. Churchill uttrykte Storbritannias takknemlighet overfor den portugisiske regjering for de innrømmelser som er gjort.- Eden understreket i en henvendelse til den portugisiske utenriksminister Salazar at de gitte innrømmelser vil skape større sikkerhet for skipsfarten og gjøre krigen kortere.- Azorene ligger 1500 km. fra Portugal og 3300 km. fra New York, og bruken av øyene som en midtveis basis vil bli av meget stor betydning for rutene i hele Nord-Atlanteren.- Sjefen for Tysklands utenlands pressetjeneste dr.Schmidt uttalte idag at han ikke har noget kjensskap til hvilke hensikter Storbritannia har på Azorene.-

Russerne har trengt igjennom det ytre forsvar ved Kiev, og slaget om byen har nådd en avgjørende fase. Bruhodene sør og nord for Kiev er utvidet. 2 russiske divisjoner er trengt igjennom sør for Kiev, og det raser heftige kamper ved Kremensjug. Tyskerne forbereder seg på å evakuere Gomel, og de skal ha satt byen i brann.

8. arme setter hele den tyske linje ved Voltorno i fare ved sin omgående bevegelse mot nord og vest etter sin seir ved Termoli. En annen trusel er de britiske troppers framrykking mot det viktige knutepunkt Vinchiaturu like sørvest for Campobasso. Vinchiaturu-veien skal allerede være besatt, ifølge melding over Sverige. Det allierte flyvåpen fortsatte sine angrep mot tyske flyplasser på Kreta, Rhodos, Korfu og Kos og mot tyske forbindelseslinjer bak fronten i Italia.- Churchill opplyste i Underhuset at størstedelen av den italienske flåte med over 100 krigsskip er i de alliertes hender, blant disse er 5 av Italias 6 slagskip, 8 av 11 kryssere m.v. Over 150000 tonn italienske handelsskip er kommet til allierte havner.- Tyskerne har brent biblioteket til det kongelige selskap i Napoli og en del av universitetet. Brannen ble påsatt 12 dager før de allierte kom fram til Napoli, over 200000 bind er brent. Bensa ble heldt over bøkene, og fyr satt på med håndgranater. Tyskerne forbød brannvesenet å slukke.-

Tyskerne er gått til repressalier i Jugoslavia. Luftwaffe har fullstendig utslettet byen Novo Metso (Rudolfswerth) i Slovenia. Hele befolkningen er drept. Friskarerne har foretatt nye operasjoner, hovedsakelig mot tyske jernbanekommunikasjoner.

Idag blir det offentliggjort bilder av Tirpitz i de britiske aviser. Det framholdes at det er umulig å reparere Tirpitz i Nord-Norge. Det vil bli interessant å se om tyskerne vil la skipet bli liggende og gi det utseende av at det fremdeles er i sjødyktig stand eller om de vil forsøke å få det til Tyskland for å reparere det.

Den 5/10 arresterte tyskerne mange høyere funksjonærer i den italienske legasjon i Oslo. De forlangte at de skulle anerkjenne Mussolinis nye fascistregjering. Nylig ble 300 fanger sendt fra Grini til Tyskland. Polititidende etterlyser 10 hjemvendte frontkjempere som holder seg skjult for å slippe å vende tilbake til østfronten.

Roosevelt framsatte igår forslag om at forbudet mot kineseres innvandring i U.S.A. oppheves.

De danske fiskere har i skriv av 29/9 protestert mot jødeforfølgelsene i Danmark og truet med å nedlegge produksjonen.

Ordning: Det mest oppsiktsvekkende i den siste uke er russernes nye framstøt, de står nu 40 km. fra Vitepsk og Orsa. Erobringen av Nevel

var en overraskelse. Tyskerne har forsøkt å erobre byen tilbake ved energiske motangrep, men uten resultat. Hvis offensiven her blir utvidet mot vest og nord, vil hele den tyske nordarmen komme i fare. Tyskerne vil da antagelig bli nødt til å trekke seg tilbake til en linje Narva - Peipussjøen - Pskov like ved den estniske grense. Selv om det skulle lykkes tyskerne å gjennomføre et slikt tilbaketog i god orden, ville dette åpne nye strategiske muligheter for russerne. Samtidig har de allierte gjort 2 framstøt mot tyskernes forbindelseslinjer til Nord-Finland, angrepet i Bodø-avanittet og angrepet mot Tirpitz i Altafjord. Etter at Cunningham er blitt sjef for den britiske flåte og 1. sjølord vil denne offensive ånd sikkert bli ennå sterkere. Den nye russiske offensiv ved Dnjepr er dog det mest oppsiktsvekkende. Tyskerne hadde håpet på et pusterom etter tilbaketrekkingen til Dnjepr, da den største retrett i historien var fullført. Det kom som en overraskelse både på venn og fiende at russerne kunne gå til nye framstøt så snart. Det ser ut til at tyskerne har oppgitt håpet om å kaste russerne tilbake fra bruhodene på vestsiden av Dnjepr, og de vil da ikke kunne bruke de store byer ved Dnjepr til vinterkvarter. Det blir mer og mer klart at tyskerne ikke har reserver nok til å sette i gang sterke nok motangrep. Både den tyske nordarmen og de tyske styrker på Krim er i en meget utsatt stilling, og det skal ikke meget til før en katastrofe kan inntre. Det kreves en jernhard disiplin og en aktpågiven ledelse for å hindre det.- Det regnes med at tyskerne har 25 divisjoner i Italia, og det ser ut til at de vil sette alt inn på å hindre at de allierte får flybaser i Nord-Italia. Det er ikke å undres over i betraktning av de siste store angrep av det allierte flyvåpen mot Tyskland. De allierte vil vel snart ha flyplassene ved Foggia fullt utbedret, og flyene vil da kunne nå det meget viktige industridistrikt i Øvre Schlesia.- Tyskerne åpnet en ny ubåtoffensiv den 19/9, da 15 ubåter angrep en konvoy i Atlanteren. 3 eskortebåter og noen handelsskip ble senket, men det er opplyst at tallet av senkede ubåter var større enn senkede handelsskip.- To forskjellige tendenser gjør seg nu gjeldende i tysk politikk. Generalene tar ledelsen over operasjonene ved fronten, Hitlers intuitive krigsledelse hører en ikke lenger om. Den innflytelse partiet og s.s. har i Tyskland øker. Alle tyskere tenker nu på 1918, og derfor anstrenger Hitler seg for å hindre et tysk sammenbrudd. Det tyske statsmaskineri er sterkere nu enn i 1918, så det vil vare lenger før sammenbruddet kommer, men når det kommer, vil det bli mer fullstendig enn i 1918.

---

Søndag kvell, 17/10.43.

General Clarks 5. arme har drevet tyskerne tilbake fra de fleste stillinger ved Voltornoelva, og tyskerne retirerer nordover. Flere nye bruer bygges over elva, og nye styrker strømmer stadig over. Det er nu bare et tidsspørsmål når tyskerne må trekke seg helt tilbake hvis de vil beholde sine styrker nogenlunde intakte. En melding sier at 8. arme nu behersker hele veien fra Ternoli ved kysten til Vinchiaturò i Appeninene. En rekke tyske flyplasser i Italia og Hellas og på øyer i Egeerhavet er angrepet av allierte fly. 8 tyske fly ble ødelagt, mens ingen allierte gikk tapt. Utenfor kysten av Vest-Hellas er et fiendtlig handelsskip bombet. 2 fiendtlige skip er senket mellom Elbå og det italienske fastland.

Russerne er rykket videre fram fra sine bruhoder på vestsiden av Dnjepr, og de har gjort framstøt opp til 11 km. Tyskerne gjør frendeles kraftig motstand ved Kiev. På en uke har tyskerne under trefninger med en enkelt russisk avdeling hatt 8000 falne. Russerne har rykket ytterligere 10 km. fram langs jernbanen sørover fra Saporodsje. I Melitopol raser kampene fra gate til gate og fra hus til hus. Melitopol kommer til å bli et nytt navn på listen over russiske byer som er blitt gjort til slagmark. En kan forøvrig legge merke til at tyskerne bruker de samme uttrykk i omtalen av kampene i Melitopol som ved Stalingrad.- Isvestja skriver at spørsmålet om hvordan og når Tyskland skal bli slått vil bli bragt nærmere sin løsning ved den forestående 3-maktskonferanse i Moskva.-

Times skriver at tyskerne nu har bare 2 fordeler igjen: En tallmessig sterk hær og et stort nok område til å vinne tid, og de kan med disse 2 fordeler forhale avgjørelsen. Idag er ikke spørsmålet for tyskerne hvordan de skal vinne krigen, men hvordan de skal bringe den til avslutning.- Alle som verdsetter fred håper på et godt resultat av konferansen i Moskva som trer sammen under gunstige omstendigheter, ble det uttalt i tyrkisk kringkasting.-

Fotos viser at hele kulelagerfabrikasjonen i Schweinfurt er ute av drift etter de amerikanske flygende festningers angrep.- Nesten 1 mill. tyskere arbeider nu i luftvernet. Tapet av allierte bombefly er under 5 % og er mindre enn ifjor.-

Nasifiseringen av Universitetet i Oslo har støtt på sterk og fast motstand. Mange professorer og studenter er arrester, bl.a. professorene Magnus Olsen, Harald Schjelderup, Kristen Andersen, Johan Schreiner og Bjørn Poynt samt en rekke lærere og studenter til.- I Fredriksstad er det bygget tanksperringer i alle gater som fører til havnen. Klubbygningen Phoenix er innredet til et slags fort med skyteskår og maskingeverstillinger. I Skien og Larvik er truffet liknende tiltak.- Det heter så pent at kjøttordningen i Norge er truffet for at befolkningen skal få adgang til å kjøpe sin kjøttkvote, men de utstedte kjøttkort gir ikke folk anledning til å få kjøpt kjøtt av betydning. Det hele er et storstilt anstaltmakeri for å dekke over den virkelige hensikt med tvangsslaktingen - tyskernes tyveri av norsk kjøtt.

I København er det forekommet ytterligere sabotasjehandlinger. Natt til lørdag ble det foretatt attentat mot maskinfabrikken Undi, malingsavdelingen ved Helleseas Enkes fabrikker og en transformatorstasjon. En stor nesten ferdigbygget tankbåt kom i brann i Odense igår.

Aksnevad: 2 kjensgjerninger er ikke til å komme forbi. Ingen er siktet eller dømt for attentatet på vestbanen. 5 nordmenn er blitt drept i forbindelse med attentatet. Når så er skjedd så er grunnen bare den at morderne ville se norsk blod flyte. "Dette er ingen uhyrlighet", sier tyskerne i norsk presse og kringkasting. Det uhyrlige var attentatet på vestbanen etter tyskernes mening. De har hevnet seg på dem som åndelig har stått dem imot. Med eksekusjonspelotonger kjemper de mot ånd. Tyskerne har fått sin blodtørst stillet. Terboven har forøvrig ført kamp mot Drammens befolkning i

lengere tid. Ifjor Trondheim, i år Drammen. Vi har fått en ny sorg å bære på. Med friskt blod på hendene har medlemmene av det nasjonale livssyn igår og idag holdt hirdmønstring i Oslo. De har hatt som gjester de tyske brødre og har hatt skytekonkurranse med dem. De vil gjenreise kampmoralen i Norge. Jo, de rår over mange flinke skyttere. En avdeling fra Drammen kan sikkert skyte godt på kloss hold, og hirden kan nok hevde seg, den kan stille eget lag av dem som drepte politifullmektig Eilifsen. Ingen av oss vet hvor langt det er fram. Men vi vet at hirden øver seg opp til kamp på tysk side, den øver seg opp til rakkertjeneste for fienden. Midt i sorgen over landsmenns død kjemper hirden skytekappestrid med fiendens folk. Ve dem som har trukket norsk ungdom inn i dette. Ve dem som trekker våpen mot landsmenn og fedreland. Alt som vi eier av motstandsvilje og offermot stiller vi opp mot barbariet.-

**Militærkronikk.** I slutten av september kunne den tyske overkommando ha håp om å gjenopprette den militære situasjon ved en stort anlagt retrett, ved "å avvikle kontakten med fienden". Tyskerne hadde håpet at russerne ikke ville være i stand til å overvinne Dnjeprlinjen. Dette håp er tilintetgjort i løpet av de siste 14 dager. Russerne har satt over Dnjepr og sikret seg en rekke bruhoder, 3 større og en rekke mindre. 16. og 18. tyske arme ved Leningrad står i fare for å bli avskåret og må i nær framtid trekke seg tilbake, kanskje til Peipussjøen. Den forsvarslinje som tyskerne hadde forberedt på midtfronten er brutt og de må trekke seg tilbake til Pripetmyrene. I sør står tyskerne overfor å måtte utkjempe store slag i terreng uten naturlige stillinger - noget som de ikke har råd til. Skuffelsen blant de tyske soldater må være stor over å se russerne i stort tap på vestsiden av Dnjepr, over at Kiev står for fall og at styrkene i nord står overfor å bli tilintetgjort eller å trekke seg tilbake. I nogen uker kan det vel hende at russernes framgang blir mindre enn hittil. Vi vet at tyskerne gjør voldsomme anstrengelser ved motangrep, men det koster dem meget.

Den 10. tyske arme må utkjempe heftige forsvarskamper nord for Napoli. Natt til onsdag begynte de allierte en offensiv mot de tyske stillinger ved Voltornolinjen, hvor tyskerne har en heldig forsvarstilling dekket av elven, men jordene er nu tørre nok til at det går an å bruke tanks. De allierte har fordelen av overlegenhet i luften og tilsjøs, og deres kommunikasjoner er sikret. Begynnelsen har gått bra for de allierte. På østre fløy har 8. arme hatt god framgang i vanskelig terreng. Mens de allierte nærmer seg Roma vil de binde fler og fler av fiendens divisjoner, av hvilke mange var bestemt for østfronten, men de vil nu litt etter litt bli tilintetgjort av de overlegne allierte styrker. Også på Balkan er situasjonen broket for tyskerne, de tyske forbindelser er utlevert på nåde og unåde til de jugoslaviske friskarer i Montenegro, Dalmatia og Hellas. Tyskerne må mer og mer bruke sjøveien til Hellas, og denne sjøfart blir angrepet av de allierte fly.- De alliertes bombeangrep når lenger og lenger inn over Tyskland både om dagen og natten. Den tyske overkommando kjemper med uoverstigelige vanskeligheter for å etterkomme kravet om flere folk fra sjefene ved frontene. Årsklassen 1884 er nu innkalt.-

Den tyske 8. arme har funnet forella del Bagno, Castel- og har gått over frignoeiva på flere steder til. I Midtøsten angrep tyske flyplasser på Kos og i Middelhavet. Den tyrkiske regjering har kalt sine ambassader i Roma som svar på Mussolinis krav om at tyske ambassader skulle flyttes fra Roma til Norditalia.- Keeserling som har hatt kommandoen i nasjonene i Italia, er bjæxalt til Tyskland.

Britiske og hollandske bombefly eskortert av jagerfly angrep idag havneanleggene i Cherbourg, 1 bombefly savnes.

torsdag kvell, 28/10.43.

Et kommunike fra Moskva igårkvell meldte at russerne har brutt igjennom de tyske linjer fra Dnjepr til det Asovske hav. De hadde fra 10 til 20 km. framgang og erobret over 90 bebodde steder. Meldinger fra Msokva idag sier at russerne vest for Melitopol har drevet tyskerne bort fra jernbanen og rykket 30 km. fram over Nogaïsksteppen. Russiske tropper har idag nådd et punkt over 70 km. vest for Melitopol. Sør for Melitopol har russerne inntatt hver Akhimovka og en mindre havneby ved det Asovske hav Goriloje. Innenfor Dnjeprbuen hadde russerne igår god framgang sørvest for Dnjeppetrovsk. Et tysk motangrep med tanks ved Krivoi Rog ble slått tilbake. En del fiendtlige avdelinger er omringet, og forsyninger må føres fram til dem luftveie. Mange tyske transportfly er blitt nedskutt. Idag er russerne gått til kraftige angrep i Krivoi Rog-området. Det russiske flyvåpen gjør en sver innsats i kampene og bryter vei for landtroppene. Samtidig bombes mål bak den tyske tropper. Natt og dag blir Apostolova, som tyskerne må igjennom på tilbaketog, kraftig bombet. På midtfronten brøt det igjen ut heftige kamper igår mellom Vitepsk og Nevel der russerne rykket fram opptil 10 km. og erobret en viktig vei sørvest for Nevel.- Korrespondenter uttaler at fiendens front er splittet fra Kremetsjug til det Asovske hav. Den tyske arme i Sør-Russland er på fullt tilbaketog. Dens brutte formasjoner stormer vestover etterlatende seg døde og materiell overalt. Vest for Melitopol er fiendens motstand brutt for alvor. Russerne har ryddet jernbanen fra Saporodsje til Melitopol. De russiske kommunikasjonslinjer blir stadig utvidet, og snart vil jernbaneforbindelsen Moskva-Saporodsje være opprettet. Samtidig blir tyskernes forbindelseslinjer færre og dårligere, og de kan ikke regne med å få stort av materiellet med seg ut av Dnjeprbuen. Framtiden vil komme til å by på ennu større seire. I løpet av en uke eller to vil store områder av russisk jord, som tyskerne har holdt i 2 år, atter være i russernes besiddelse, heter det til slutt.- Alle rumenere som bor vest for Dnjepr har fått ordre om å holde seg klar til evakuering til Romania på øyeblikkelig varsel. Alle fabrikker og bedrifter inntil 100 km. vest for Dnjepr, d.v.s. i Bessarabia, skal flyttes.-

Den jugoslaviske frihetshær melder at den har et godt tak på de områder som er frigjort. I Slovenia er tyske motoriserte tropper slått tilbake. Tyskernes jernbaneforbindelse med Ljubljana er igjen avbrutt.- Den kroatisk quislingregjering har godkjent opprettelsen av et opplysningskontor for krigsfanger. Det viser at de som kjemper sammen med tyskerne mot patriotene vil ta fanger, hvilket tidligere ikke er gjort, alle patrioter er blitt skutt. Dette skyldes antagelig at patriotene nu har så mange tyske og andre fanger at de kan gjøre gjengjeld.- Ifølge meldinger til Stockholm er Hitlers forsøk på å få dannet en Balkanblokk slått feil.-

I Italia har 5. arme rykket fram 4 km. og har inntatt Riardo og Raviscanina. 8. arme har inntatt Torella del Sarno, Castelmauro og Napalla og har gått over Trignoelva på flere steder til. Britiske bombefly fra Midtøsten angrep tyske flyplasser på Kos og andre øyer i Egeerhavet.- Den tyrkiske regjering har kalt tilbake sin ambassadør i Roma som svar på Mussolinis krav om at ambassaden skulle flyttes fra Roma til Norditalia.- Kesselring som har hatt kommandoen i kampsonen i Italia, er hjemkalt til Tyskland.

Britiske og hollandske bombefly eskortert av jagerfly angrep idag havneanleggene i Cherbourg, 1 bombefly savnes.

På en rekke steder i Norge er det nu polakker i tysk uniform. De er under trusel om henrettelse blitt tvunget til å melde seg til Wehrmacht. De er fordelt på forskjellige avdelinger, 10-12 i hvert kompani, og de blir hundset av tyskerne. Politipresident Askvig har nu vakt ved sitt hjem. Det er fullmektig Sjøberg, som er kjent som en farlig nasist, som har ansvaret for vaktholdet, men han er nu begynt å slå seg for brystet og si at det bor en jøssing i nogen hver. Bjørn Noreger har skrevet til en frontkjemper som han visste har jernkorset i miniatyr og spurt om han kan få det overlatt. Det er blitt uenighet mellom nasiavisene om tilskuerantallet ved årets nasi-finale i fotball. En avis påstår 6000, mens Fritt Folk sier 9000. De offisielle tall er 1456 tilskuere som betalte 2537 kroner. Fra Sverige meldes at en øket gjennomføring av loven om arbeidsinnsats i Norge er forestående.

Lørdag morgen: På østfronten har russerne rykket 120 km. vest for Melitopol. Russiske styrker fra Saporodsje trenger fram for å forene seg med de styrker som nordfra rykker mot Nikopol. Ved Krivoi Rog raser heftige kamper. I Kvite-Russland har den røde hær hatt framgang nordøst for Vitebsk.

Britiske bombefly angrep inatt en tysk flyplass ved Brest.

4 polske ungdommer som har klart å rømme til Sverige, forteller at det i Berlin var det rene slavemarked. Tyskerne kjente på fangenes muskler for å finne dem som best egnet seg til tungarbeid.

Over Sverige melde at det tyske nyhetsbyrå Transocean har sendt ut en melding om at det i Jær-England foretaes store konsentrasjoner av handelsfløyer, luftstyrker og lufttropper, likesom britiske minesveipere viser økt aktivitet. Berlin mener at det dreier seg om skinneanvenner, eller at Storbritannia som følge av konferansen i Moskva er blitt usdt til å framskynde sine angrepsplaner mot Europa. De steder det kan bli tale, og er kjent fra før, nemlig den fransk-belgiske kyst, vestkysten av Danmark eller Sør- og Midt-Norge, heter det i Berlin.

Fredag kvell, 29/10.43.

President Roosevelt opplyste på en pressekonferanse i ettermiddag at de delegerte til 3-maktskonferansen i Moskva har nådd en fullstendig overenskomst, det står bare igjen å undertegne den. Forhandlingene fant sted i en enestående hjertelig atmosfære. Han kunne ikke kunngjøre resultatet, men dette vil bli offentliggjort til rette tid antagelig fra Moskva.-

Den finske fagforeningskongress i Helsinki har vedtatt en proklamasjon hvori det forlanges at Finland skal trekkes ut av krigen, at et godt forhold til Russland skal gjenopprettes og at den finske arbeiderklasse skal få øket politisk makt.

En endeløs rekke russiske tanks og motorisert infanteri strømmer gjennom de tyske linjer mellom Dnjepr og det Asovske hav. Russerne stod igår 80 km. vest for Melitopol. Kosakkavdelinger har avskåret mange retirerende tyske grupper. Russerne fortsetter offensiven med stor kraft langs hele fronten, og det har ikke lyktes tyskerne å skape nogen ny frontlinje. Inne i Dnjeprbuen er nye tyske motangrep ved Krivoi Rog slått tilbake. Det tyske forsvar er blitt gjennombrutt på flere steder. Russiske fly bomber stadig Apostolova hvor igjennom tyskerne forsøker å evakuere menn og materiell til Nikolajev. 46. og 197. tyske infanteridivisjon har hatt store tap i det siste.- Etter inntagelsen av Surazh-Vitebsky igår trues tyskerne ved Vitebsk med omringning, og russerne retter angrep mot byen fra 6 forskjellige kanter, 80 landsbyer er befriet.- General Wason skriver at russernes kraftige angrep mot den tyske sørfront har satt de tyske armeer i en fortvilet stilling. De tyske tropper ved Kremetsjug er blitt tvunget sørover og de ved Dnjeppetrovsk vestover. De trues i flanken ved Krivoi Rog. Grunnen til tyskernes nederlag er hovedsagelig at russerne angrep mellom Saporodsje og Melitopol med en nesten overmenneskelig energi og førte fram veldige mengder panser og skyts på alle avsnitt. Russerne nyttiggjorde seg den kjensgjerning at tyskerne hadde vanskelig for å omorganisere sine styrker etter det lange tilbaketog.

I Italia har 5. arme inntatt et viktig høydedrag, og 8. arme har erobret byen Montefalcone ved Trignoelva. Amerikanske krigsskip bombarderte igår natt tyske kyststillinger i Gaetabukta samtidig med at allierte fly angrep fra luften. Det ble gjort store skader på fiendtlige stillinger og transport og på veiene i dette område. Tyske flyplasser på Kreta og Rhodos ble bombet.- Jugoslaviske styrker har avskåret jernbanelinjen fra Zagreb til Beograd på 130 steder over en strekning på 60 km.- Det meddeles at det ble gjort stor skade på skiftetømter og transportmål i Ebenfurt og på bruer og jernbaner 40 km. sør for Wiener-Neustadt under de alliertes luftangrep over Sør-Østerrike søndag.-

Tyskland har underrettet den svenske regjering om at det på grunn av militære forholdsregler ikke lenger kan garantere svenske skip sikker fart gjennom Skagerak.

Det er idag 20 år siden den tyrkiske republikk ble opprettet. Times skriver at tyrkerne har stor grunn til å være glad for seirene ved El Alamein og Stalingrad, da 2 kjempemessige fangarmer ble kuttet av.

I Italia har tyskerne henrettet 10 sivilpersoner for å ha skutt på tyske soldater.- I Lyon er 11 personer henrettet for jernbaneattentat.

Over Sverige melde at det tyske nyhetsbyrå Transocean har sendt ut en melding om at det i Sør-England foretaes store konsentrasjoner av handelsfartøy, luftstyrker og lufttropper, likesom britiske minesveipere viser økt aktivitet. Berlin mener at det dreier seg om skinnmanøvrer, eller at Storbritannia som følge av konferansen i Moskva er blitt nødt til å framskynde sine angrepsplaner mot Europa. De steder det kan bli tale om er kjent fra før, nemlig den fransk-belgiske kyst, vestkysten av Danmark eller Sør- og Midt-Norge, heter det i Berlin.-

Korrespondenter til Sveis har gitt nye opplysninger om krisen i Tyskland. Det er ennu for tidlig å spå, heter det, men det rår stor bekymring på høyeste hold der en ikke tror at wehrmacht alene kan vinne krigen. Himmler gjør alt for å opprettholde disiplinen. Situasjonen er så spent at en hel dødningshodedivisjon holdt vakt om den krisekonferanse Keitel holdt nylig.

I de siste måneder er det sjøsatt 5 handelsskip pr. dag i Amerika. Ialt er sjøsatt 1482 skip siden 1/1 i år.

Det foreligger nærmere opplysninger om den av tyskerne henrettede Arthur Simensen. Han var 45 år og etterlot seg hustru og 1 barn. Han drev et bilverksted i Mjøndalen og var en stillferdig og sympatisk mann. Han viste en utmerket holdning og tok ikke arbeid for nogen tyske bedrifter.- Et troppetransportskip som gikk fra Oslo 11/9 savnes og befryktes ødelagt.- I tiden 10-16/10 ble 3 tyskere henrettet på Fornebu og en tysk soldat begikk selvmord. En tysk flyger er henrettet på Sinsen. Han rømte for 2 måneder siden til Sverige med et fly, men ble utlevert av den svenske regjering.- 7 a 800 norske arbeider for det tyske luftwaffe på Kjeller. Mange privatus der er beslaglagt, det er kommet mange tyske sivile i det siste, mest kvinner.- Oppdal turisthotell er beslaglagt av tyskerne.- Det meldes om øket spredning av tyske illegale skrifter blant tyskerne i Norge, således "Beobachter" og skriftet "Die Opfer von Berchtesgaden". Det siste beretter om en mor og 4 barn som ble henrettet fordi de under flyangrep rømte inne i den forbudte sone i Berchtesgaden.- Sjefen for legionærkontoret i Oslo, Thor Thoresen, gjorde i sin tid forgjeves forsøk på å ta middelskoleeksamen. Som bankbud røvet han 3000 kroner fra banken. Senere er han dømt for hotellbedrageri, falsk og underslag.- Ledige stillinger hos lensmennene skal heretter fortrinnsvis besettes med legionærer.-

Idag er det Tsjekkoslovakias nasjonaldag som feires med en Sokol-utstilling i London. Det er idag også 3 år siden grekerne valgte å gjøre motstand framfor å underkaste seg Italia. Det er videre 21-årsdagen for fasistenes marsj mot Roma, en svart dag for Italia.

Fredag morgen: De russiske styrker er nu trengt 80 km. vest for Melitopol. Hovedframstøtene foregår i 3 retninger: 1. Rett sør mot Krim. 2. Over Nogaisksteppen i sørvestlig retning. 3. I Nordvestlig retning mot Dnjeprbuen. I Kvite-Russland har russerne erobret byen Surazh 40 km. nordøst for Vitepsk.

Spørsmålet om behandling av krigsforbrytere har vært behandlet på konferansen i Moskva. De endelige og avgjørende vedtak på konferansen ble tatt igår.

I Danmark er det utført et vellykket bombeattentat mot en radiofabrikk i Hellerup. Det ble lagt ut 9 bomber og en monteringshall ble helt ødelagt.

-----

... an... var  
... tilbake-  
... at  
... russerne  
... og  
... at dette  
... Tyskerne har  
... ta  
... av  
... overfylt av sårede.